

Humanitaire Communicatie Awards 2024

Juryrapport

Vlieg in het Oog Award 2024

Winnaar: World Vision met 'Lichtjes (Chosen muziekvideo)'

Special mention: AMREF Flying Doctors met 'Africa Classic'

Ontzet, ontluisterend en shockerend! Hoe kan het dat anno 2024 nog steeds beelden te ronde doen die zo overduidelijk *poverty porn* manifesteren? De jury heeft verbouwereerd de nominaties in de Vlieg in het Oog-categorie van dit jaar geanalyseerd. De keuze was niet alleen moeilijk door de overvloed aan ernstige stereotiepe en denigrerende beelden, maar ook omdat de jury moest kiezen tussen de meer traditionele 'vlieg in het oog'-campagnes, zoals die van Cordaid en World Vision (dit jaar zelfs twee keer genomineerd!), en de subtielere 'vliegen', zoals bij AMREF en Dorcas.

Die laatste categorie, de meer verborgen 'vliegen', zou op het eerste oog de indruk kunnen wekken dat deze campagnes een andere koers varen dan de *poverty porn* en beeldtechnisch zie je de 'vliegen' ook niet direct. Echter, met name de '**Africa Classic**' van **AMREF Flying Doctors** loopt over van *white saviorism*. Het zijn de donateurs die constant centraal staan – de bevolking ter plaatse komt alleen maar om de hoek kijken om de 'weldoeners' aan te moedigen. Wat is het doel van deze reis? Het lijkt vooral een groot feest waarin iedereen zichzelf feliciteert met hun prestaties, pijnlijk afgesloten met een toast met champagne. Dit staat ver af van het realiseren van echte impact. Als mensen op vakantie willen, dan staat dat ze uiteraard vrij, maar niet als redders! AMREF krijgt van de jury een dikke *special mention* voor deze kwalijke (neo)koloniale campagne.

De winnaar van de Vlieg in het Oog Award 2024 is echter **World Vision** met de muziekvideo '**Lichtjes**'. In eerste instantie dacht de jury dat ze naar een persiflage of een slechte grap zat te kijken en luisteren. Zowel het beeld als de tekst zijn zeer denigrerend. Dit is *poverty porn* in de overtreffende trap. De jury heeft gewoonweg niet genoeg woorden om te omschrijven hoe ernstig deze muziekvideo, en hoe ontmenselijkend deze manier van communiceren, is. Hetzelfde geldt overigens ook voor de de campagne van Cordaid alsmede voor de andere campagne van World Vision die is genomineerd. De dankbaarheid die getoond moet worden, het gebrek aan *agency* van de mensen om wie het gaat – dit alles is niet alleen ethisch verwerpelijk, maar draagt ook bij aan de negatieve beelddoormaking van niet-westerse samenlevingen. Het versterkt het bekende, zeer schadelijke beeld dat mensen op het mondiale Zuiden arm, zielig en passief zijn. De jury roept alle INGO's in Nederland die stellen bij te dragen aan het verminderen van ongelijkheid in welke vorm dan ook, met klem op om onmiddellijk te stoppen met het gebruiken van deze denigrerende manier van communiceren. Dit willen we echt *nooit* meer zien!

De jury
Cíntia Taylor
Abdel El Bacha
Nadine Ridder
Anika Altaf (voorzitter)

Humanitaire Communicatie Awards 2024

Juryrapport

Hoogvlieger Award 2024

Winnaar: SOMO Research met 'Selling out Nigeria: Shell's irresponsible divestment'

Special mention: Stichting Doen met 'DilStories NL'

Gelukkig waren er ook nog de 'hoogvliegers'. Wat heeft de jury daar met veel genoegen naar gekeken! Ook hier was het geen makkelijke keuze, omdat alle genomineerde campagnes iets moois inbrachten, zoals kracht, lokale percepties, moed, creativiteit en originaliteit. Een *special mention* gaat naar '**DilStories NL**' van **Stichting Doen**. De jury vond dat deze video een sterk positief geluid toonde – en verder ging dan alleen het schetsen van problemen.

Echter, de winnaar van de Hoogvlieger dit jaar is **SOMO Research** met '**Selling out Nigeria: Shell's irresponsible divestment.**' Wat een kracht spreekt er uit deze video! In deze korte film staan de mensen om wie het gaat centraal, mede door de nadrukkelijke aandacht voor de samenwerking met het Nigeriaanse **SDN**, de organisatie die het verzet daadwerkelijk leidt. Vertegenwoordigers van diverse gemeenschappen in het getroffen gebied krijgen een stem, waardoor het vraagstuk vanuit juridische, politieke, activistische en maatschappelijke invalshoeken wordt belicht. De film toont de ernstige gevolgen van Shells activiteiten in de regio vanuit een Nigeriaans perspectief, en zonder te vervallen in sentiment. Integendeel, Shell wordt op zowel kundige als indringende wijze ter verantwoording geroepen.

De Nigeriaanse filmmaker **Simpa Samson** is verantwoordelijk voor deze visueel en inhoudelijk indrukwekkende productie en wordt zeer terecht in de credits van de film genoemd. Een vanzelfsprekendheid die helaas nog te vaak uitzondering dan regel is. Behalve de kracht, aandacht voor lokale kennis en percepties, en originaliteit, heeft de jury deze film ook tot winnaar van de Hoogvlieger 2024 gekozen vanwege de moed van de makers. Het is algemeen bekend dat protesteren tegen Shell in Nigeria niet zonder risico is en toch hebben deze mensen hun nek uitgestoken om dit belangrijke verhaal te vertellen op zo's kundige en indringende wijze. Kortom, een mooi schoolvoorbeeld voor campagnes wat de jury betreft!

De jury
Cíntia Taylor
Abdel El Bacha
Nadine Ridder
Anika Altaf (voorzitter)